

Camilla Läckberg

Novel·lista. Publica 'Dones que no perdonen'

“Les dones hem caigut en la nostra pròpia trampa”

A 'Dones que no perdonen', Camilla Läckberg presenta les històries entrelaçades de tres víctimes d'abusos físics o psicològics per part de les seves parelles. Fartes de transigir amb els maltractadors, decideixen tramatar una venjança perfecta

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

a
llegim

38-39

● Ramon Iglesias descobreix la cara oculta de Portbou ● Rachel Cusk escriu sobre les seqüeles que li va deixar el divorci

40-41

● Salman Rushdie envia un Quixot a l'Amèrica de Donald Trump ● 'L'hora violeta', de Montserrat Roig, reeditada

En un món en què les xifres tenen un pes exultant i aclaparador, vendre 23 milions d'exemplars de les teves novel·les et col·loca en una situació de privilegi. Els deu casos resolts fins ara per l'escriptora Erica Falck i el seu company, el detectiu Patrik Hedström, han entronitzat Camilla Läckberg com la reina de la novel·la negra sueca de les últimes dues dècades. Després d'estudiar màrqueting i de treballar com a *product manager* en una companyia telefònica i en una d'energètica, Läckberg -nascuda a Fjällbacka, un poble d'un miler d'habitants- va fer un curs de novel·la negra i es va posar a escriure *La princesa de gel*. Des que la va publicar el 2002, l'èxit l'ha acompanyat sempre: la sèrie de Falck i Hedström suma més de 5.000 pàgines i es pot llegir en més de 40 llengües. L'editorial que la publica en català amb fidelitat des dels inicis és Amsterdam, on la setmana que ve apareix la seva nova novel·la, *Dones que no perdonen*.

Läckberg aposta ara per donar el punt de vista de tres víctimes que

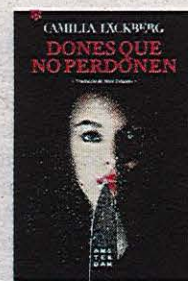
decideixen passar a l'altra banda i orquestrar l'assassinat dels marits, que s'han dedicat a anul·lar-les psicològicament, a degradar-les a base d'insults i fins i tot a agredir-les una vegada i una altra.

En circumstàncies normals, segurament hauria visitat Barcelona per presentar *Dones que no perdonen*, però la pandèmia de covid-19 ens ho impossibilita.

Sí, per això parlem per Skype, de casa a casa! [somriu] No és tan terrible. Barcelona no sembla tan lluny d'Estocolm, des d'aquí.

Suècia ha sigut un dels països amb mesures més suaus per frenar el coronavirus. Com està vivint aquesta situació d'excepcionalitat?

El món s'ha fixat de cop en nosaltres perquè no seguïem la mateixa estratègia de confinament. Hem evitat instaurar regulacions tan estrictes com les d'altres països, però els suecs som molt bons seguint normes. No hem deixat d'anar a restaurants ni botigues, però fem cua per entrar-hi, hi ha guàrdies que supervisen qualsevol conducta inapropiada i portem

DONES QUE NO PERDONEN
CAMILLA LÄCKBERG
AMSTERDAM/
MAEVA
TRAD. MARC DELGADO
208 PÀG. / 18 €

guants i màscares. Els suecs som molt bons respectant la llei.

Els personatges de *Dones que no perdonen*, en canvi, se la salten, la llei. Igual com passava a *La gàbia d'or* (Amsterdam, 2019), és un llibre estructurat al voltant de la venjança.

Com a autora, és normal que el que penses en un determinat moment de la teva vida i de la societat on vius acabi entrant en les novel·les que escrius. Vaig començar a escriure *La gàbia d'or* i *Dones que no perdonen* abans que esclatés el moviment *Me Too*. Quan va esclatar i em vaig trobar escrivint sobre abusos vaig veure que hi havia una connexió entre el que jo pensava més íntimament i aquell moviment social internacional. Igual que em passava a mi, moltes dones van començar a reaccionar de la mateixa manera en relació als escàndols: fent un balanç de les seves pròpies vides.

¿El punt de partida era explicar com pateixen les dones diàriament i en secret abusos de tota mena per part dels homes?

MAGNUS RAGNVID

violentes, però majoritàriament són els homes els que fan servir la violència perquè són físicament més forts i perquè els empara la societat patriarcal en què hem crescut. Els homes són més poderosos que les dones. I n'hi ha que no saben controlar aquest poder. Encara som el sexe dèbil, les dones.

A la novel·la, el cas de maltractament més sofisticat és el del Tommy. El redactor en cap d'un diari poderós de Suècia ha aconseguit que l'Ingrid, la seva dona, deixi d'exercir com a periodista. I quan la té a casa, fent de mestressa, es dedica a enganyar-la amb una periodista més jove.

És un cas de maltractament psicològic. Pot fer tant o més de mal que el físic. I no és tan estrany que es doni. Les dones tenim tendència a sacrificar-nos pel marit i la família. A Suècia som més igualitaris que en altres països, però encara ens queda camí per recórrer. Encara som les dones les que tenim més responsabilitats a casa. No és només que ens quedem a casa quan els fills estan malalts. Les dones tenim una feina, la que sigui, i a casa ens convertim en el *project manager*. Som les que vetllem perquè els nens facin els deures, que tinguin el material per anar a escola i la roba de la talla adequada. Tinc amigues que estan casades amb homes amb estudis, responsables i intel·ligents, i quan s'acosta l'hivern no són capaços de preveure que el nen necessita roba. El problema no és que no en siguin capaços, en realitat el que passa és que creuen que és la dona qui se n'ha d'ocupar. Això també ens mostra que la nostra és una societat no igualitària.

Les dones teniu la feina remunerada i la de casa.

Les dones hem caigut en la nostra pròpia trampa. No hem perdut cap de les responsabilitats que teníem a casa, sinó que n'hem afegit de noves. Que les dones treballem és un gran negoci per als homes.

A la novel·la, la Birgitta, mestra de primària que està a punt de jubilar-se, quan arriba a casa ha d'aguantar que el seu marit l'agredeixi una vegada i una altra.

La Birgitta ve d'una generació que ha tingut un gran sentiment de culpa i que era molt responsable. El que havien de fer aquestes dones era mantenir junta la família i sacrificar-se. És la generació dels meus pares. Per a dones de l'edat de la meua mare, trencar la família hauria estat impensable. Si les coses no anaven bé, no podien marxar i punt. No era tan senzill.

Dues de les protagonistes de la novel·la viuen a Estolcom. La Victoria, la tercera, viu a Heby, un poble petit a prop d'Uppsala, però ve de Rússia.

Volia mostrar també la realitat d'un poble petit, perquè en un lloc així hi ha molta pressió. En un poble les aparences són encara més importants que en una ciutat, perquè la comunitat és molt petita. Jo mateixa vaig créixer en un lloc petit, Fjällbacka, amb un miler d'habitants. Sabíem el que passava en moltes de les botigues quan abaixaven la persiana.

“COM MÉS PERFECTA SEMBLA UNA VIDA, MÉS M'INTRIGA. EL QUE QUEDA SOTA LA FAÇANA ET SORPREN”

“LES ESTADÍSTIQUES MOSTREN QUE ELS MALTRACTAMENTS EN UN MATRIMONI SÓN HABITUALS”

“PERA LES DONES DEL'EDAT DE LA MEVA MARE, TRENCAR LA FAMÍLIA HAURIA ESTAT IMPENSABLE”

Hi havia homes que pegaven a la seva parella –els ulls de vellut eren freqüents–. Però ningú no deia res. El silenci protegeix els agressors.

En el cas de la Victoria, a més d'amenaques físiques hi ha vexacions sexuals. Ha canviat la bombolla de la màfia de Sant Petersburg per una altra bombolla, on viu aïllada, a mercè de la voluntat del seu marit, en Malte.

Li és molt difícil escapar-se d'aquesta bombolla. El seu món és aquell, i és pràcticament hermètic. Vaig triar que ella fos russa perquè a Suècia corren moltes històries sobre homes que es casen amb russes que pràcticament han escollit per catàleg. Segur que hi ha històries d'amor entre tots aquests casos, però és una qüestió de poder. Un home suec que porta al seu país una dona russa que no coneix ningú i ni tan sols parla la nostra llengua, busca algú que depengui totalment d'ell. La situació és molt perillosa. Imagineu-vos que sou en un lloc, aïllades, amb un marit que no us respecta, sense la possibilitat de tornar a casa. Costa molt que fugin.

Les tres dones del llibre opten per la violència. Per què?

Hi ha lectors que amb *La gàbia d'or* ja em preguntaven si defensava la violència. La resposta és que no: és un símbol sobre la possibilitat de contraatacar. Les dones hem d'aprendre a enfadar-nos més. El problema que tenim és que ens guardem els problemes i ens fan mal a nosaltres. Hem d'aprendre a perdonar menys. Hem de parar menys l'altra galta. Les dones no hem de ser necessàriament amables, adorables i atentes. També hem de poder ser agressives, difícils i venjatives. I això no ens converteix necessàriament en unes malparides. En una empresa, la mateixa decisió que presa per un home és valenta, si la pren una dona la converteix en una malparida. Si una dona és dura, és mal vist; si ho és un home diem que és fort.

Però a la novel·la la solució és l'assassinat.

Jo no dic a les dones que es vengin així, però sí que els diria “no us conformeu, torneu-vos-hi”. En un sentit figurat, esclau. Les dones que no perdonen del llibre traspassen la frontera de la legalitat. Hi ha un component de sororitat, però violenta [riu].

Seria una novel·la molt diferent si al darrere hi hagués el tàndem format per Erica Falck i Patrik Hedström investigant els casos.

Sens dubte! *Dones que no perdonen* és una novel·la escrita en un to diferent del de la sèrie de l'Erica i en Patrik. M'ho he passat molt bé fent-la. Escrivint t'ho has de passar bé. Si no, no val la pena.

Els fans de la sèrie es pregunten si tornarà aviat. L'últim llibre que va publicar-ne és *La bruixa*, que va aparèixer en suec el 2017 i en català un any més tard.

Jo no paro mai d'escriure i estic treballant en una altra novel·la. El que no puc dir és si forma part de la sèrie de l'Erica i en Patrik. Estic convençuda, però, que sorprendrà els meus lectors.

Mai no començo escrivint sobre un tema en concret. Sempre començo amb una història, i no és fins que vaig una mica avançada que m'adono del que hi ha al darrere.

Aquí, però, hi ha tres històries intercalades. Quina va ser la inicial? Vaig començar amb la Birgitta, la més gran de les tres dones. El seu marit la maltracta, però des de fora sembla que visqui una realitat ideal. Sempre m'ha interessat anar més enllà de la imatge que projectem. El que queda sota de la façana és sempre sorprenent. Quan conec algú, sempre em pregunto què deu passar a casa seva. Com més perfecte sembla, més m'intriga. Que les aparences siguin molt importants per a algú em fa pensar que la seva vida de debò deu ser molt buida. Diria que la història de la Birgitta és la meua preferida.

L'Ingrid, la Victoria i la Birgitta són d'entorns i professions força diferents.

El que volia mostrar, més que les diferències entre elles, és el que tenen en comú. L'Ingrid és periodista, la Victoria viu tancada fent de mestressa de casa, i la Birgitta dona clas-

ses en una escola. Totes tres comparteixen el fet d'haver arribat a un moment de les seves vides en què ja no poden més. Sovint parlem de com som d'únic i diferents entre nosaltres, i als llibres intento explicar que no ho som tant, d'únic: som animals amb un cervell més gros que els altres. M'agrada explorar aquells trets humans que queden per sota de les diferències: ni el color de la pell, ni la posició social, ni la família tenen importància, perquè el que busco són les conductes i els sentiments universals.

En aquest sentit, el sentiment universal que batega al fons del llibre és la venjança. Les dones són víctimes fins que diuen prou. Els homes són horribles.

En aquesta novel·la ho són, sí: si no ho fossin tant, elles es divorciarien dels marits i prou. Però aquesta mena d'homes existeixen. Les seves conductes no són tan estranyes ni minoritàries com poden semblar. Les estadístiques mostren que els maltractaments en el si del matrimoni són habituals: hi ha violència, hi ha violacions. Esclar que hi ha algunes dones que també poden ser